

kunnet opfatte det, er det mig virkelig ufor-
klarligt.

Lüttichau: Den Paragraph i Lovud-
kastet, som nu er til Behandling, gaaer ud
paa, at der skal levnes Mølleieerne en Tid af
5 Aar, for at forberede dem til den Tingenes
Orden, der skal indtræde, naar Møllenæringen
gives fri. Denne Tid af 5 Aar har Udvalget
foreflaaet skal udvides til 15 Aar. Jeg agter
at stemme imod begge Forslagene, fordi jeg
anseer det for en Umulighed for Mølleieerne,
saaledes som Møllerne i Almindelighed ere, at
kunne forberede sig saaledes, at de kunne gage
denne Næringsfrihed imøde, uden at blive øde-
lagte. Jeg taler ikke her om de enkelte Mølle-
eiere, som ere fornuende Folk, og som, for-
uden at eie deres Møller, tillige have Ca-
pitaler til at bringe deres Næringsvei paa et
saadant Punkt, at de kunne concurrere med
Andre; men jeg taler om de Mølleieere, som
sidde ved deres Møller og ved Vindskibelig-
hed og Flid ere istand til at ernære sig selv og
deres Familier og svare Renter af deres Prio-
riteter, som de fleste have i deres Møller.
Naar nu dette Lovudkast bliver til Lov, saa
bliver den ligefremme Følge deraf, at de Mølle-
eiere, jeg her taler om, uigjenkaldeligt have
tabt deres Credit, det vil sige: have de Prio-
riteter staaende i deres Møller, saa blive de
opsagte; er det en Nødvendighed for dem at
forbedre deres Mølleværker eller anbringe nye
Værker ved Siden af dem, de have, saa kunne
de dertil ingen Capital faae at laane, og
Mølleieerne kunne heller ikke faae nogen Cap-
ital paany at laane til dermed at indfri de
ældre Laan. Hvad vil altsaa Følgen blive?
De nødsages til at forlade Huus og Hjem,
og man udsætter dem for den almindelige
Ulykke, som fandt Sted her i Landet for om-
trent 30 Aar siden, da Crediten for Landeie-
nomsbestidderne var aldeles fortabt. Men det
er ikke den eneste Betænkelighed herved. Naar
Prioritetshaverne ikke kunne faae deres Cap-
italer ved Salg af Møllerne, som vanskeligt
vil kunne finde Sted, saa nødsages de til at
overtage Møllerne selv. Disse Prioritets-
havere leve sædvanligt under andre Forhold,
ere ubekjendte med Møllernes Drift, og de
ville altsaa søge om at faae Letere i deres

Eiendomme. Under saadanne Forhold vil det
ikke finde Sted, at Møllerne ville blive vel-
vedligeholdte og vel drevne; men Følgen vil
være den, at de efterhaanden forfalde og ud-
bringe et mindre godt Product, end de gjorde
under de tidligere Forhold. Nu vil jeg nok
indrømme, at i de mere velhavende Dele af
Landet, som for Exempel her omkring Kjøben-
havn, i Fyen og paa flere Steder, hvor der
er Capitaler tilstede af tilstrækkelig Betydning,
der vil der blive anlagt fortrinligt gode Møl-
ler, som, idet de drage Næringen til sig, un-
dertrykke de mindre Møller, og ogsaa ville
levere et bedre Product; men det er Und-
tagelser og Noget, som aldeles ikke vil
finde Sted i adskillige Dele af Landet, paa de
skarper Egne, paa de store Hedestækninger
paa Vestkysten af Jylland og i den nordlige
Deel af Jylland. Derhen drage ikke Rigmand
for at anlægge kostbare Værker, hvortil der
udfordres store Capitaler, men i de Districter
i Landet ville de nuværende Mølleieere blive
ødelagte, fordi man opfiger deres Prioriteter,
og fordi de ikke kunne skaffe noget Laan tilveie.
Derfor blive de ødelagte, derfor forfalde deres
Eiendomme og deres Værker, og jeg tør vel,
uden at blive beskyldt for Overdrivelse, paastaae,
at efter ikke mange Aars Forløb vil der paa
saadanne Steder indtræde Mølletrang, og Næ-
gjeringen vil blive nødsaget til paany at be-
skytte Møllenæringen med de samme Love, som
vi nu ere i Begreb med at ophæve. Naar
man dernæst undersøger Grundene, hvorfor
denne Møllenæring skal gives fri, saa finder
man i Motiverne derfor anført to Grunde.
Den ene er den, at det er en Nødvendighed
efter § 88 af Grundloven. Jeg behøver ikke
at indlade mig videre paa Besvarelsen heraf,
da den allerede har fundet sin fuldstændige Be-
svarelse af min høitærede Sidemand tilhøire
(Orsted). Hvad derimod det bedre Product
angaaer, som skal bevirkes ved, at Møllenæ-
ringen bliver given fri, da skal jeg henholde
mig til, hvad jeg tidligere forklarede. Derved,
at Møllerne komme i mindre fornuende Mands
Hænder, vil der leveres flettere Producter, og
det turde ogsaa den Erfaring, man allerede
har, stadfæste, naar man seer hen til et Land,
hvor Møllenæringen er fri. Det har ved dette